

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी विहित केलेल्या मॉडेल अकाउन्टींग सिस्टीमच्या (MAS) नमुना क्र. १ ते ८ मध्ये सर्व जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या आणि ग्रामपंचायतीचे मासिक /वार्षिक लेखे ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्र. एमएस-२०१५/प्र.क्र.१७/वित्त-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- १५ सप्टेंबर, २०१५

वाचा :-१) पंचायत राज मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे अर्ध शासकीय पत्र क्र.M-११०११/५४/२००९-P & C (AR),
दि.०२.१०.२००९

२) शासन निर्णय ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्र.एविले-२००९/प्र.क्र.७२/वित्त-६, दि.३०.०३.२०१०.

३) पंचायत राज मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F No.M-११०११/२००९-P & C (AR/P&J),
दि.११.०१.२०१३.

४) शासन निर्णय ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक: एमएस-२०१३/प्र.क्र.१४/वित्त-६,
दि.०५.१०.२०१३.

प्रस्तावना -

संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र.एमएस-२०१३/प्र.क्र.१४/वित्त-६, दि.५.१०.२०१५ अन्वये जिल्हा परिषदा, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत यांचे लेखे दि.१ एप्रिल, २०१३ पासून मॉडेल अकाउन्टींग सिस्टीमच्या १ ते ८ नमुन्यात ठेवणे बाबतचा निर्णय घेण्यात आला होता. मात्र जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत यांच्याकडील सन २०१३-१४ या वित्तीय वर्षातील लेख्यांचा आढावा घेतला असता बहुतांश जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत कडील वार्षिक लेखे पूर्ण करण्यात अडचणी येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या तीनही स्तरांचे लेखे वेळेत व अचूक होण्यासाठी खालील बाबींचा विचार होणे आवश्यक असल्याचे दिसून आले :-

- १) स्थानिक स्वराज्य संस्था स्तरावर मॉडेल अकाउन्टींग सिस्टीम (MAS) ची कार्यपद्धती अवलंबताना विशेषतः ग्रामपंचायत स्तरावर प्रशिक्षण देणे आवश्यक असल्याचे दिसून आले.
- २) जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना MAS विषयी बाबी हाताळताना अनुषंगीक माहिती पुस्तिका आवश्यक असल्याचे निदर्शनास आले आहे.
- ३) जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावरील लेख्यांचा आढावा घेतला असता विहित केलेल्या काही नमुन्यात अंतर्गत बदल अपेक्षित असल्याचे जिल्हा परिषदेचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांनी निदर्शनास आणून दिले आहे.
- ४) जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायत यांच्याकडून तयार करण्यात येणारे वार्षिक लेखे स्थानिक निधी लेखा परिक्षा कार्यालयाकडून प्रमाणित करण्यात येतात, ही पद्धती त्यांनाही नवीन असल्याने त्यांच्या स्तरावरही प्रशिक्षण आवश्यक वाटते.

उपरोक्त लेखे ठेवण्यातील अडचणींचा विचार करता सुधारित प्रमाणे निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

कृ.मा.प.

शासन निर्णय

पंचायत राज संस्थांचे (जि.प./पं.स./ग्रा.पं.) चे वार्षिक लेखे प्रस्तावनेमध्ये नमूद अडचणींची सोडवणूक करून भारताचे नियंत्रक व महालेखा परिक्षक (CAG) यांनी शिफारस केलेल्या नमुन्यातच ठेवण्यात येणार आहेत. त्याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे :-

- (१) जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायतीचे सन २०१३-१४ व सन २०१४-१५ चे वार्षिक लेखे मॉडेल अकाऊन्टींग सिस्टीम (MAS) च्या पहिल्या तीन नमुन्यामध्ये ठेवण्यात यावेत. (संदर्भ क्र.४ च्या शासन निर्णयातील नमुना क्र.१ ते ३)
- (२) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक (CAG) यांनी निश्चित केलेल्या MAS च्या (१ ते ८) नमुन्यामध्ये जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायतीचे वार्षिक लेखे ठेवण्याची कार्यवाही सन २०१५-१६ पासून करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०९१५११३०५५०४२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वैभव राजेघाटगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. राज्यपालांचे सचिव.
२. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
३. उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
४. मंत्री (ग्रामविकास) यांचे खासगी सचिव.
५. राज्यमंत्री (ग्रामविकास) यांचे खासगी सचिव.
६. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधान परिषद व संसद सदस्य.
८. भारताचे नियंत्रक व महालेखा परिक्षक, नवी दिल्ली.
९. सचिव, पंचायत राज मंत्रालय, कृषी भवन, नवी दिल्ली.
१०. प्रधान लेखानियंत्रक, नवी दिल्ली.

- ११.प्रधान महालेखापाल-१ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
- १२.महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
- १३.महालेखापाल-२ (लेखा व परिक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.
- १४.महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
- १५.प्रधान सचिव (वित्तीय सुधारणा), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६.सचिव (लेखा व कोषागारे), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७.सर्व मंत्रालयीन विभाग.
- १८.सर्व विभागीय आयुक्त.
- १९.संचालक, NIC, नवी दिल्ली.
- २०.सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २१.संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- २२.संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २३.सहसंचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा, कोकण विभाग/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर.
- २४.राज्य सूचना विज्ञान अधिकारी, NIC, मुंबई.
- २५.विभागीय उपायुक्त (सर्व).
- २६.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- २७.मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- २८.सहाय्यक संचालक (स्थानिक निधी लेखा) सर्व.
- २९.जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व).
- ३०.गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व).
- ३१.जिल्हा सूचना व विज्ञान अधिकारी (सर्व).
- ३२.निवड नस्ती वित्त-६.